

και μικρά γράμματα). Οι λατινικοί όροι θα πρέπει να τίθενται με πλάγιους χαρακτήρες. Παραδείγματα:

Αν στην υποσημείωση υπ' αριθμ. 10 στο κείμενό μας παραπέμψαμε για πρώτη φορά στο έργο του Χ. Παμπούκη, *Η lex mercatoria ως εφαρμοστέο δίκαιο στις διεθνείς συμβατικές ενοχές*, Αθήνα-Κομοτηνή 1996, σελ. 10 και θέλουμε να παραπέμψουμε και πάλι στο ίδιο έργο στην υποσημείωση υπ' αριθμ. 20, μπορούμε, αντί να επαναλάβουμε ολόκληρο τον τίτλο του έργου, να γράψουμε: Βλ. Χ. Παμπούκη, ό.π. (ή *op. cit.*), υποσ. 10, σελ. 80.

Αν θέλουμε να παραπέμψουμε στο ίδιο ως άνω έργο στην αμέσως επόμενη υποσημείωση (υπ' αριθμ. 11), μπορούμε να γράψουμε: *ibid*, σελ. 38 (ή απλά *ibid*, αν παραπέμψουμε και πάλι στην ίδια ακριβώς σελίδα της αμέσως προηγούμενης παραπομπής).

– Αν σε μία υποσημείωσή μας, παραπέμψουμε σε περισσότερα έργα του ίδιου συγγραφέα, μπορούμε, αντί να επαναλαμβάνουμε το όνομά του, να γράψουμε: Βλ. Σπ. Βρέλλη, *ιδ.δ.δ.*³, σελ. 80· του ίδιου (ή *idem*), *Η εγγύηση κατά το ιδ.δ.δ.*, σελ. 32.

– Αν θέλουμε να παραπέμψουμε σε ολόκληρο βιβλίο, μπορούμε να γράψουμε: Βλ. Χ. Παμπούκη, *Η lex mercatoria ως εφαρμοστέο δίκαιο στις διεθνείς συμβατικές ενοχές*, Σάκκουλας 1996, *passim*.

β) Παραπομπή βιβλίων

Τα ονόματα των συγγραφέων μπαίνουν στην ονομαστική με κανονικά γράμματα, το δε αρχικό του μικρού ονόματος αναγράφεται πριν το επίθετο. Ακολουθεί κόμμα, ο τίτλος του βιβλίου με πλάγια γράμματα, κόμμα, εκδοτικός οίκος, κόμμα, χρόνος έκδοσής του, κόμμα, και η σελίδα με την αναφορά «σελ.» (ή/και της υποσημείωσης με την αναφορά «υποσ.»).

Η δομή είναι επομένως ως ακολούθως:

Αρχικό Ονόματος Επώνυμο , <i>Τίτλος</i> , Εκδοτικός Οίκος , Χρονολογία , σελ. Αριθμός σελίδας
--

Σε συλλογικά έργα ακολουθείται η εξής δομή:

Αρχικό Ονόματος Συγγραφέα Επώνυμο Συγγραφέα , 'Τίτλος Συμβολής' σε Αρχικό Ονόματος Επιμελητή Επώνυμο Επιμελητή στη γενική , <i>Τίτλος</i> , Εκδοτικός Οίκος , Χρονολογία , σελ. Αριθμός σελίδας.
--

– Σε περίπτωση που προηγείται η υπόδειξη «βλ.» ή «πρβλ.» τα ονόματα μπαίνουν στη γενική.

– Σε περίπτωση περισσότερων συγγραφέων τα ονόματα χωρίζονται με πλάγια γραμμή «/» χωρίς κενό μεταξύ τους.

– Στα ξενόγλωσσα βιβλία, ακολουθείται το ίδιο σύστημα παραπομπής.

Παραδείγματα

- Κ. Hobér, *Res Judicata and Lis Pendens in International Arbitration*, Collected Courses of the Hague Academy of International Law, Brill, 2014, σελ. 217
- Γ. Πετρόχειλος/Χ. Ζουμπούλης, 'Η Διαιτητική Επίλυση των Διεθνών Διαφορών' σε Χ Παμπούκη, *Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2009, σελ. 1250.
- JF Poudret/S. Besson, *Comparative Law of International Arbitration*, Sweet & Maxwell Ltd 2007, παρα. 487.

γ) Παραπομπή άρθρων

Η δομή που ακολουθείται για την αρθρογραφία έχει ως ακολούθως:

Αρχικό Ονόματος| Επώνυμο|, Τίτλος|, *Περιοδικό/Συντομογραφία*|, τόμος/χρονολογία|, σελ.| Αριθμός σελίδας.

- Σε περίπτωση που προηγείται η υπόδειξη «βλ.» ή «πρβλ.» τα ονόματα μπαίνουν στη γενική.
- Σε περίπτωση περισσότερων συγγραφέων τα ονόματα χωρίζονται με πλάγια γραμμή «/» χωρίς κενό μεταξύ τους.
- Στα ξενόγλωσσα άρθρα, ακολουθείται το ίδιο σύστημα παραπομπής με τις διεθνώς αποδεκτές συντομογραφίας [βλ. Cardiff Index].

Παραδείγματα

- Α. Δημολιτσα, Η εξέλιξη και οι συνεχιζόμενες παρεξηγήσεις της Kompetenz – Kompetenz, *ΔΕΕ* 12/1998, σελ 1186.
- Χρ. Τριανταφυλλίδης, Anti-suit injunctions από διαιτητικό δικαστήριο και Κανονισμός 1215/2012, *ΕφΑΔΠολΔ* 8-9/2016, σελ 664.

δ) Νομολογία

Γενικός κανόνας: το δικαστήριο (ή η συνήθης συντομογραφία του), ο αριθμός και το έτος της αποφάσεως, το όνομα του περιοδικού (ή η συνήθης συντομογραφία του) στο οποίο εκδόθηκε, ο αριθμός του συγκεκριμένου τεύχους και το έτος εκδόσεώς του, ο αριθμός της πρώτης σελίδας της αποφάσεως και ο αριθμός της σελίδας στην οποία τυχόν παραπέμπουμε.

Η δομή που ακολουθείται για τις αποφάσεις ελληνικών δικαστηρίων έχει ως ακολούθως:

Συντομογραφία δικαστηρίου| αριθμός απόφασης/έτος|, περιοδικό δημοσίευσης|, σελ.| Αριθμός σελίδας.

Συντομογραφία δικαστηρίου| αριθμός απόφασης/έτος|, ΤΝΠ «Νόμος/Ισοκράτης»/Qualex.

Η δομή που ακολουθείται για τις αποφάσεις ΔΕΚ/ΔΕΕ έχει ως ακολούθως:

Αριθμός απόφασης/Χρονολογία εισαγωγής| ονόματα διαδίκων| [Χρονολογία έκδοσης]| ECLI.

Στις αποφάσεις αλλοδαπών ή διεθνών δικαστηρίων ακολουθείται το OSCOLA:

https://www.law.ox.ac.uk/sites/files/oxlaw/oscola_2006_citing_international_law.pdf

Παραδείγματα

- ΑΠ 816/1983, ΤΝΠ Νόμος
- C-185/07 *Allianz SpA (formerly Riunione Adriatica di Sicurta SpA) v West Tankers Inc* [2009] EU:C:2009:69

ε) Κανονισμοί/Διεθνή Κείμενα

Η δομή που ακολουθείται για τους Ευρωπαϊκά Νομοθετήματα έχει ως ακολούθως:

Κανονισμός| αριθμός/χρονολογία| για| πλήρης τίτλος| (σύντομη ονομασία)| [χρονολογία έκδοσης] τόμος επίσημης δημοσίευσης.

Οδηγία| αριθμός/χρονολογία| για| πλήρης τίτλος| (σύντομη ονομασία)| [χρονολογία έκδοσης] τόμος επίσημης δημοσίευσης.

Η δομή που ακολουθείται για τις διεθνείς συνθήκες έχει ως ακολούθως:

Όνομα Συνθήκης|, χρονολογία υιοθέτησης «υιοθετήθηκε 10 Δεκεμβρίου 1948»|, χρονολογία ισχύος «σε ισχύ από 12 Δεκεμβρίου 1949»|, στοιχεία UNTS «189 UNTS 137».

Όνομα Διμερούς Συνθήκης|, χρονολογία υιοθέτησης «υιοθετήθηκε 10 Δεκεμβρίου 1948»|, χρονολογία ισχύος «σε ισχύ από 12 Δεκεμβρίου 1949»| (σύντομη ονομασία)|, στοιχεία UNTS «189 UNTS 137».

Παραδείγματα

- Universal Declaration of Human Rights (adopted 10 December 1948 UNGA Res 217 A(III) (UDHR).
- Agreement Concerning the Sojourn of Refugees within the Meaning of the Convention Relating to the Status of Refugees (Geneva Convention of 28 July 1951 and Protocol Relating to the Status of Refugees of 31 January 1967) (France–Austria) (adopted 21 October 1974, entered into force 24 July 1975) 985 UNTS 303.

στ) Ιστοσελίδες

Για παραπομπή σε ιστοσελίδα: το όνομα του συγγραφέα (αν υπάρχει), ο τίτλος της πηγής, η διεύθυνση (URL) του ιστότοπου ή της ιστοσελίδας και εντός «<>», η ημερομηνία της τελευταίας προσβάσεώς μας σ' αυτή την ιστοσελίδα.

Η δομή που ακολουθείται για τις διεθνείς συνθήκες έχει ως ακολούθως:

Αρχικό Ονόματος Επώνυμο , Τίτλος , Όνομα ιστοσελίδας <URL> (ημερομηνία τελευταίας επισκέψεως: ημερομηνία.
--

Παράδειγμα

– P. Wautelet, Belgian Empirical Study on Cross Border Family Law, *Conflict Of Laws. Net* <<http://conflictflaws.net/2012/belgian-empirical-study-on-cross-border-family-law>> (ημερομηνία τελευταίας επισκέψεως: 28.12.2012).

Η προφορική παρουσίαση/υποστήριξη της εργασίας ακολουθεί το ίδιο διάγραμμα ύλης με τη γραπτή απόδοσή της, αλλά η προφορική ανάπτυξη είναι κατ' ανάγκην περισσότερο αφαιρετική. Χρήσιμη είναι και η διανομή του διαγράμματος στο ακροατήριο, αλλά και η διανομή του κειμένου νομοθετικής διατάξεως, αν η προφορική ανάπτυξη θα ασχοληθεί ιδιαίτερος ή εκτενώς με μία νομοθετική διάταξη. Η παρουσίαση θα πρέπει να καλύπτει τα κύρια σημεία του θέματος. *Θα πρέπει να αποφεύγεται η ανάγνωση του γραπτού κειμένου της παρουσιάσεως.* Η βέλτιστη προφορική παρουσίαση είναι η ελεύθερη παρουσίαση χωρίς να έχουμε μπροστά μας σημειώσεις. Ωστόσο, για τη βοήθεια της μνήμης μας, καλό είναι να έχουμε κοντά μας και το κείμενό μας ή τις σημειώσεις μας, προκειμένου να τις συμβουλευθούμε, αν παραστεί ανάγκη. Στο παρόν στάδιο της τεχνολογικής εξελίξεως, η χρήση ηλεκτρονικών μέσων παρουσιάσεως (π.χ. PowerPoint) δεν είναι μεν υποχρεωτική, βελτιώνει ωστόσο κατά πολύ την εικόνα της όλης παρουσιάσεως.